EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2022
COM(2022) 604 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Kypru na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2022

{SWD(2022) 604 final} - {SWD(2022) 640 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Kypru na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[3], kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vstoupilo v platnost dne 19. února 2021. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost [byl] dne [XX.] června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

(2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila společný závazek, který byl v květnu 2021 znovu potvrzen na sociálním summitu v Portu a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Kypr uveden mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum[4]. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 5. dubna 2022, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 14. března 2022.

(3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily například v podobě zdražení energií a potravin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují zejména nejzranitelnější domácnosti, jež čelí energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy. Evropská unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Za těchto okolností byla dne 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice o dočasné ochraně[5], na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v EU a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

(4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění priorit politik v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech semestru 2019 a 2020 nebo přinejmenším jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení upraveného plánu.

(5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka[6]. Ve svém sdělení ze dne 3. března 2021[7] Komise také vyjádřila názor, že by rozhodnutí o deaktivaci nebo dalším uplatňování obecné únikové doložky mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo v eurozóně ve srovnání s úrovní před krizí (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého hospodářského vývoje v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní růst cen energií a pokračující narušení dodavatelského řetězce odůvodňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do roku 2023.

(6) V souladu s přístupem uvedeným ve stanovisku Rady ze dne 18. června 2021 k programu stability na rok 2021 se nastavení fiskální politiky v současné době nejlépe

---

4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

6 Sdělení Komise Radě o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu, Brusel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Sdělení Komise Radě – Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky, Brusel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

měří změnou primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů), s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších zdrojů EU, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu[8]. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[9] (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

(7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro provádění fiskální politiky v roce 2023 a jehož cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik[10]. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu zimní prognózy z roku 2022 by se přechod od celkové podpůrné orientace fiskální politiky v období 2020–2022 k obecně neutrální souhrnné orientaci fiskální politiky v roce 2023 jevil jako přiměřený, avšak současně je připravena reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 pro jednotlivé členské státy by měla být i nadále diferencována a měla by zohledňovat možné efekty přelévání mezi jednotlivými zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby tyto pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala, že bude pozorně sledovat hospodářský vývoj a v případě potřeby své politické pokyny upraví, a to nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru koncem května 2022.

(8) Pokud jde o fiskální pokyny poskytnuté dne 2. března 2022, fiskální doporučení pro rok 2023 zohledňují zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou. V kontextu těchto úvah musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do ekologické a digitální transformace a energetické bezpečnosti a udržet kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby zmírnila dopad zvýšení cen energií a pomohla omezit sekundární inflační tlaky prostřednictvím cílených a dočasných opatření; fiskální politika musí zůstat pružná, aby se mohla přizpůsobovat rychle se vyvíjejícím okolnostem, a musí být pro jednotlivé země diferencována v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, a to i pokud jde o expozici krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

(9) Dne 17. května 2021 předložil Kypr Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 20. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Kypru[11]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že

---

8 Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází prognóza Komise z jara 2022. Odhady Komise týkající se střednědobého potenciálního růstu nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a mohou podpořit potenciální růst.

9 Nefinancovaných z grantů z Nástroje pro oživení a odolnost ani z dalších fondů EU.

10 Sdělení Komise Radě: Pokyny v oblasti fiskální politiky pro rok 2023, Brusel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

11 Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 20. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Kypru (ST 10686/2021; ST 10686/2021 ADD 1).

Kypr uspokojivě splnil příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(10) Dne 5. května 2022 předložil Kypr svůj národní program reforem na rok 2022 a dne 2. května 2022 svůj program stability z roku 2022, v souladu s článkem 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Kypr dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Kypru[12] pro rok 2022. Zpráva posoudila pokrok, který Kypr učinil při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Kypr provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Kypru poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Kypru při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise v případě Kypru provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky[13]. Komise dospěla k závěru, že Kypr se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Konkrétně se během krize COVID-19 významně zhoršil značný schodek běžného účtu, což znamenalo další zátěž pro již existující vysokou úroveň vnějšího, veřejného a soukromého dluhu, přičemž objem úvěrů se selháním ve finančním sektoru zůstal i přes značný pokles vysoký.

(13) Dne 2. května 2022 předložil Kypr svůj program stability z roku 2022. Rada přezkoumala program stability Kypru z roku 2022 a její stanovisko je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

(14) Dne 20. července 2020 Rada Kypru doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijal veškerá nutná opatření k účinnému zvládnutí pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Kypru doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděl fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu při souběžném zvyšování investic. V roce 2021 se schodek veřejných financí Kypru na základě údajů potvrzených Eurostatem snížil z 5,8 % HDP v roce 2020 na 1,7 % v roce 2021. Reakce Kypru v oblasti fiskální politiky podpořila hospodářské oživení v roce 2021, přičemž dočasná mimořádná podpůrná opatření se zvýšila z 3,6 % HDP v roce 2020 na 3,9 % v roce 2021. Opatření přijatá Kyprem v roce 2021 jsou v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla dočasné povahy nebo byla doprovázena kompenzačními opatřeními. Hrubý veřejný dluh v roce 2021 činil podle údajů potvrzených Eurostatem 103,6 %.

(15) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je realistický. Vláda předpokládá růst reálného HDP o 2,7 % v roce

[12] SWD(2022) 604 final.
[13] SWD(2022) 628 final.

2022 a o 3,8 % v roce 2023. Pro srovnání, prognóza Komise z jara 2022 předpokládá nižší růst reálného HDP ve výši 2,3 % v roce 2022 a 3,5 % v roce 2023, zejména v důsledku slabší vnější poptávky očekávané v prognóze Komise, a tedy negativního příspěvku čistého vývozu ve srovnání s utlumeným vývozem v programu stability z roku 2022. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že Kypr dosáhne v roce 2022 vyrovnaného stavu rozpočtu a v roce 2023 rozpočtového přebytku ve výši 0,4 % HDP. Zlepšení v roce 2022 odráží především zrušení většiny mimořádných opatření. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2022 klesne na 93,9 % a do roku 2023 se sníží na 88,2 %. Na základě politických opatření známých k datu uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2022 schodek veřejných financí v roce 2022 ve výši 0,3 % HDP a v roce 2023 ve výši 0,2 %. To je méně než salda předpokládaná v programu stability z roku 2022, zejména kvůli konzervativnějším projekcím daňových příjmů v prognóze Komise. Prognóza Komise z jara 2022 očekává obecně obdobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to v roce 2022 ve výši 93,9 % a v roce 2023 ve výši 88,8 %.

Na základě prognózy Komise z jara 2022 činí současný odhad střednědobého (desetiletého průměru) růstu potenciálního produktu 2,6 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Kypru podpořit.

(16) V roce 2022 vláda postupně ukončila většinu opatření přijatých v reakci na krizi COVID-19, a tudíž se předpokládá, že dočasná mimořádná podpůrná opatření se sníží z 3,9 % HDP v roce 2021 na 0,1 % v roce 2022. Schodek veřejných financí je ovlivněn opatřeními přijatými proti hospodářskému a sociálnímu dopadu zvýšení cen energií, která jsou v prognóze Komise z jara 2022 odhadována na 0,2 % HDP v roce 2022, a očekává se, že budou postupně ukončena v roce 2023[14]. Tato opatření spočívají především v sociálních transferech chudším domácnostem, snížení nepřímých daní ze spotřeby energie a cenových stropech pro maloobchodní a velkoobchodní ceny. Tato opatření byla oznámena jako dočasná. Pokud by však ceny energií zůstaly zvýšené i v roce 2023, mohla by některá z těchto opatření platit i nadále. Některá tato opatření nejsou konkrétně cílená, zejména snížení sazby daně u účtů domácností za elektřinu, snížení cen u spotřebitelských sazeb nebo snížení spotřebních daní z ropy. Schodek veřejných financí ovlivňují také náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, jejichž výši prognóza Komise z jara 2022 odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,2 % v roce 2023[15].

(17) Dne 18. června 2021 Rada Kypru doporučila, aby v roce 2022[16] zachoval podpůrné nastavení fiskální politiky, mimo jiné s pomocí impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a zachoval investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Kypru doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, prováděl fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění

---

14 Tyto údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na tato opatření přijatá od podzimu 2021, včetně běžných příjmů a výdajů, jakož i případných opatření v oblasti kapitálových výdajů.

15 Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do EU do konce roku 2022 postupně dosáhne 6 milionů a jejich zeměpisné rozložení se odhaduje na základě velikosti stávající diaspory, relativního počtu obyvatel přijímajícího členského státu a skutečného rozložení osob vysídlených z Ukrajiny v EU k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a zohledňují jak peněžní transfery, na které mohou mít lidé nárok, tak i věcné dávky, jako je vzdělávání a zdravotní péče.

16 Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 58).

fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, a aby zároveň posiloval investice s cílem podpořit růstový potenciál.

(18) Na základě prognózy Komise z jara 2022 a informací obsažených v programu stability Kypru na rok 2022 se v roce 2022 očekává, že nastavení fiskální politiky bude mít obecně neutrální povahu a bude činit +0,1 % HDP, zatímco Rada doporučila podpůrné nastavení fiskální politiky[17]. Kypr plánuje soustavně podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti se podle projekcí oproti roku 2021 zvýší o 0,7 % HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít v roce 2022 podle projekcí utlumující povahu a bude činit 0,6 procentního bodu[18]. Kypr proto neplánuje zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 obecně neutrální povahu a bude činit 0,2 procentního bodu. To zahrnuje dodatečný vliv opatření, která mají řešit hospodářský a sociální dopad nárůstu cen energií (0,1 % HDP), i náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP).

(19) V roce 2023 se v prognóze Komise z jara 2022 počítá s nastavením fiskální politiky ve výši +0,1 % HDP za předpokladu, že nedojde ke změně politiky[19]. Předpokládá se, že Kypr bude v roce 2023 i nadále využívat příspěvky Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti se oproti roku 2022 zvýší o 0,3 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít v roce 2023 podle projekcí utlumující povahu a bude činit 0,1 procentního bodu[20]. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 obecně neutrální povahu a bude činit 0,1 procentního bodu. To zahrnuje dopad postupného ukončování opatření řešících zvýšené ceny energií (0,2 % HDP) a dodatečné náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP).

(20) V programu stability z roku 2022 se očekává, že schodek veřejných financí bude postupně růst až na 1,5 % HDP v roce 2024 a na 1,7 % do roku 2025. Během časového rámce programu se tedy plánuje, že schodek veřejných financí zůstane pod 3 % HDP. Tyto projekce předpokládají snížení určitých veřejných výdajů, zejména dotací, a omezení růstu ostatních veřejných výdajů, včetně mezispotřeby a naturálních sociálních transferů. Po dosažení vrcholu v roce 2022 se rovněž počítá s poklesem veřejných investic vyjádřených v procentech HDP. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se do roku 2025 sníží, konkrétně v roce 2024 klesne na

---

17 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

18 Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

19 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (utlumující) fiskální politiku.

20 U ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů se předpokládá restriktivní příspěvek ve výši 0,2 procentního bodu HDP.

81 % a v roce 2025 se sníží na 76,7 %. Na základě analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako střední.

(21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Kypru adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu. Doporučení se týkají zejména veřejných financí a zdravotní péče, trhu práce a sociální politiky, vzdělávání a dovedností, veřejných a soukromých investic a zelené a digitální transformace, strukturálních reforem, které mají zlepšit fungování veřejného sektoru, bojovat proti korupci a usnadnit snížení objemu úvěrů se selháním v bankovním sektoru.

(22) Provádění plánu pro oživení a odolnost Kypru má přispět k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá na Kypru 41 % celkových prostředků, které byly na plán přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 23 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Kypru rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

(23) Kypr předložil dohodu o partnerství a ostatní programové dokumenty v rámci politiky soudržnosti[21] dne 30. prosince 2021. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 Kypr při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlední příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

(24) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, čelí Kypr další výzvě, která se týká správy státem vlastněných subjektů. Systém správy vykazuje mezery, pokud jde o mezinárodní standardy (např. doporučení Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj týkající se správy a řízení státem vlastněných subjektů a soubor nástrojů Světové banky pro správu a řízení státem vlastněných subjektů), což zatěžuje produktivitu a podnikatelské prostředí Kypru. Vyšší efektivnost a účinnost státem vlastněných subjektů by zajistily zejména posílená transparentnost a vyšší odpovědnost za finanční výsledky a veřejné cíle. Stejně tak by přispělo i zavedení osvědčených postupů, například transparentní a na zásluhách založený postup jmenování do řídicích orgánů státem vlastněných subjektů a přesun

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

funkce vlastnictví státem vlastněných subjektů z politicky zaměřených odvětvových ministerstev na specializovaný ústřední subjekt. Otevření komerčně životaschopných trhů, na nichž mají státem vlastněné subjekty v současnosti dominantní postavení (např. s obnovitelnými zdroji energie), by zvýšilo efektivnost těchto trhů, zrychlilo by zelenou a digitální transformaci a pomohlo by diverzifikovat hospodářství. Opatření týkající se státem vlastněných subjektů by zvýšila účinnost správy na Kypru a spravedlivost a transparentnost trhu pro místní a zahraniční podniky. To je v souladu cíli dlouhodobé strategie pro Kypr a příslušným akčním plánem (v rámci oblasti iniciativy „Modernizovat státem vlastněné podniky a vytvořit náležité pobídky pro inovace a efektivnost“). Politiky zaměřené na zlepšení správy a řízení státem vlastněných subjektů mohou umožňovat snížení veřejného dluhu, neboť lepší správa a řízení státem vlastněných subjektů by zvýšily efektivnost veřejného sektoru. Mohou také pomoci zlepšit podnikatelské prostředí a zvýšit potenciální růst.

(25) Plán REPowerEU, který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád EU ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Evropské unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem jsou ve spolupráci s členskými státy identifikovány nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(26) Úplný potenciál obnovitelných zdrojů energie na Kypru by bylo možné dále uvolnit a urychlit, zejména dalším zefektivněním povolovacích postupů a dalšími investicemi do solárních zařízení. Kypr v současné době nepoužívá plyn, ropa však tvoří 85,6 % skladby zdrojů energie. Vzhledem k velkým výkyvům v cenách energií na světových trzích je z hlediska udržitelnosti kyperského hospodářství zásadní snížit jeho vysokou závislost na ropě. Dodávky ropy plně závisejí na dovozu, přestože pouhé 1 %, které představují dovozy ropy z Ruska, znamená hodnotu hluboko pod průměrem EU, který činí 23 %[22]. Aby Kypr diverzifikoval dodávky energie a snížil závislost na dovozu, bylo by pro něj přínosné urychlit výstavbu infrastruktury pro dovoz zemního plynu kompatibilní s vodíkem a dalších propojení elektrické sítě usnadňujících rozšíření obnovitelných zdrojů energie. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Kromě toho by bylo možné rozšířit a urychlit politiky týkající se energetické účinnosti, a to i v oblasti dopravy, aby se omezil nárůst spotřeby energie, který značně převyšuje průměr EU. Předpokládá se, že opatření v oblasti energetické účinnosti přispějí i k řešení energetické chudoby, kterou trpí velká část obyvatelstva (20,9 %), dle potřeby i s využitím fondů soudržnosti. Aby Kypr splnil cíle iniciativy „Fit for 55“, bude muset dále zvyšovat své ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti.

(27) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v řadě odvětví vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Kypr v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnil socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Kypr může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus.

[22] Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu, ropy a černého uhlí. Pro účely průměru za EU-27 vychází celkový dovoz z dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Kypru celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa zahrnuje surovou ropu a rafinované ropné produkty.

(28) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022, přičemž její stanovisko[23] je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.

(29) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Kypru je toto reflektováno zejména v níže uvedených doporučeních č. 1 a 2.

(30) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1, 2, 3 a 4. Doporučení č. 1 a 2 rovněž přispívají k provádění doporučení pro eurozónu, zejména prvního a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky uvedené v doporučení č. 1 pomohou mimo jiné řešit nerovnováhu související s vysokým veřejným dluhem. Politiky uvedené v doporučení č. 2 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhu spojenou s vysokým soukromým zadlužením tím, že omezují nadměrné výpůjčky soukromého sektoru. Řeší rovněž nerovnováhu spojenou s vysokým veřejným dluhem a schodkem běžného účtu, a to diverzifikací hospodářství, jakož i nerovnováhu spojenou s vysokým objemem úvěrů se selháním. Politiky uvedené v doporučení č. 3 pomohou mimo jiné řešit nerovnováhu související s vysokým veřejným dluhem, a to zvýšením efektivnosti sektoru vládních institucí a dlouhodobého růstu, a nerovnováhu související se soukromým a vnějším dluhem, a to zvýšením dlouhodobého růstu. Politiky uvedené v doporučení č. 4 pomohou mimo jiné řešit zranitelná místa související s vysokým vnějším zadlužením v dlouhodobějším výhledu.

DOPORUČUJE Kypru v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů odpovídal celkově neutrální orientaci politiky, s přihlédnutím k pokračující dočasné a cílené podpoře domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy nárůstem cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraven na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, mimo jiné využitím Nástroje pro oživení a odolnost, plánu REPowerEU a dalších fondů EU. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic.

2. Pokračovat v provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 28. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění.

3. Přijmout opatření ke zlepšení správy státem vlastněných subjektů v souladu s mezinárodními standardy.

[23] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech a dále diverzifikovat dodávky energie urychlením zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména dalším zjednodušením povolovacích postupů a rozšířením fotovoltaiky. Rozvinout propojení energetické sítě se sousedními zeměmi a současně rozšířit a urychlit opatření týkající se účinného energetické účinnosti, a to i v odvětví dopravy.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně